

Bemærkninger til forslaget

Hvor andre unge har mulighed for at tage en ungdomsuddannelse efter endt skolegang i folkeskolens 9. eller 10. klasse, er unge udviklingshæmmede ikke sikret samme mulighed. Dette beslutningsforslag har til hensigt at indføre en sådan ret for at give unge udviklingshæmmede de samme muligheder som andre unge.

Som udviklingshæmmede har man i dag ret til 10 års skolegang efter folkeskolelovens § 20, stk. 2. Undervisningen kan f.eks. foregå via et amtskommunalt tilbud. Dette tilbud kan være undervisning på en specialskole, i en centerklasserække eller som enkeltintegratedret eller eventuelt en anden løsning. Hjemkommunen visiterer og betaler et vist beløb (507 kr. pr. dag i 2005), og amtet supplerer med resten af finansieringen af det aktuelle tilbud.

Efter endt skolegang – 10 års undervisning – opstår problemet. En del udviklingshæmmede er startet i 1. klasse som 6-årige. Det betyder, at de som 16-årige er ude af folkeskolens tilbud. En række amter, bl.a. Vejle Amt, giver i disse tilfælde mulighed for en dispensation til et 11. skoleår, men den udviklingshæmmede unge er ikke sikret denne mulighed. Det afhænger af, om hjemkommunen vil betale for det pågældende skoleår. Der er elever, som i dag modtager et såkaldt ungdomstilbud (udelukkende kommunalt finansieret) som forlængelse af 10-11 års skolegang på samme institution.

Først ved det fyldte 18. år, har unge ret til et voksenundervisningstilbud, f.eks. på en voksenskole. I den mellemliggende tid, altså i 1-2 år, er det op til hjemkommunen at tilbyde undervisning. Den udviklingshæmmede har ikke ret til et tilbud, og den eneste mulighed bliver ofte, at den unge må gå hjemme og vente på at blive 18 år.

Mange udviklingshæmmede unge er via folkeskoletilbuddet kommet godt i gang med en udvikling fra

barn til voksen – en udvikling, der gerne skulle munde ud i et godt og meningsfuldt liv i egen bolig, i bofællesskab eller på institution. Overgangen fra barn til voksen giver for udviklingshæmmede ofte større udfordringer end for normalt fungerende unge. Processen med at frigøre sig fra forældrene er krævende. I den proces er det ikke hensigtsmæssigt at skulle vente 1-2 år på et undervisningstilbud, der kan være med til at lette denne overgang.

Regeringen opfordres derfor til at fremsætte forslag om ret til 3 års ungdomsuddannelse for udviklingshæmmede. I forlængelse heraf bør de undervisningstilbud, der i dag findes, videreudvikles til at udgøre en egentlig ungdomsuddannelse målrettet udviklingshæmmede.

I forvejen har mange kommuner tilbud til andre grupper af svage unge, som ofte har fået et kommunalt specialundervisningstilbud i henhold til folkeskolelovens § 20, stk. 1. De bedst fungerende udviklingshæmmede vil kunne benytte disse tilbud, men en stor del af de udviklingshæmmede har brug for en anden type tilbud. Samtidig er tilbuddene i kommunerne af meget skiftende kvalitet og kvantitet. Det er på baggrund af disse forhold, Evalueringsinstituttet EVA i sin rapport om voksspecialundervisning i Danmark har anbefalet at oprette og sikre en ungdomsuddannelse for unge udviklingshæmmede – en anbefaling, som også SF ønsker ført ud i livet.

SF har flere ideer til, hvordan forslaget kan finansieres. En af mulighederne vil være, at man undlader endnu en gang at give skattelettelser til landmændene ved at sætte grundskyldpromillen ned fra 3 (som den var i 2004) til 1, hvilket uden at have noget fornuftigt formål koster 60 mio. kr. om året. Beløbet vil kunne dække de 60 mio. kr. årligt, som SF ønsker afsat til formålet. Det vurderes, at 60 mio. kr. årligt vil kunne sikre ungdomsuddannelse til omkring 800 unge.